

Ödemeler Dengesi - Nisan 2015

İktisadi Araştırmalar Bölümü

TÜRKİYE İŞ BANKASI

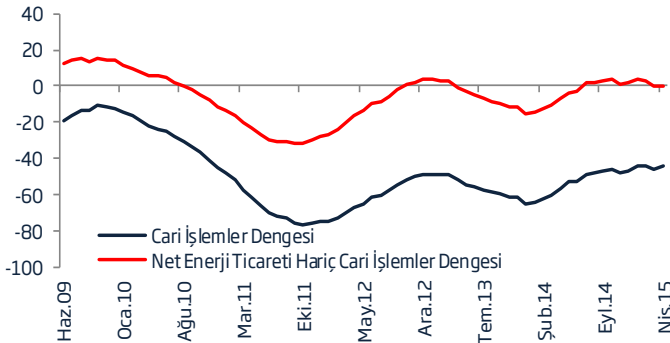
Nisan'da cari açık beklentilerin bir miktar üzerinde gerçekleşti.

Nisan ayında cari açık bir önceki yılın aynı ayına göre %30,8 oranında azalarak 3,4 milyar USD seviyesinde gerçekleşmiştir. Piyasa beklentisi Nisan ayında cari açığın 3 milyar USD olacağı yönündeydi. Yılın ilk dört ayı değerlendirildiğinde ise, cari açığın bir önceki yılın aynı dönemine göre %13,4 oranında azalarak 14,5 milyar USD'ye gerilediği görülmektedir.

Mart ayında dış ticaret açığındaki genişleme paralelinde hızlı bir artış kaydeden cari açık, Nisan ayında yeniden gerileme eğilimine girmiştir. Bu dönemde ihracatın bir önceki yıla kıyasla yatay bir seyir izlemesine karşılık, ithalat hacminin yıllık bazda daralması bu gelişmede etkili olmuştur. Bununla birlikte, Nisan ayında altın ihracatında kaydedilen güçlü artış cari açığı sınırlandırmıştır. Nitekim, parasal olmayan altın hariç tutulduğunda toplam ihracat Nisan'da yıllık bazda %9,8 oranında azalmıştır. 12 aylık kümülatif cari açık ise, Nisan ayı itibarıyla 44,3 milyar USD düzeyinde gerçekleşmiştir.

Cari İşlemler Dengesi

(12 aylık kümülatif, milyar USD)

Doğrudan yatırımlarda ivme kaybı...

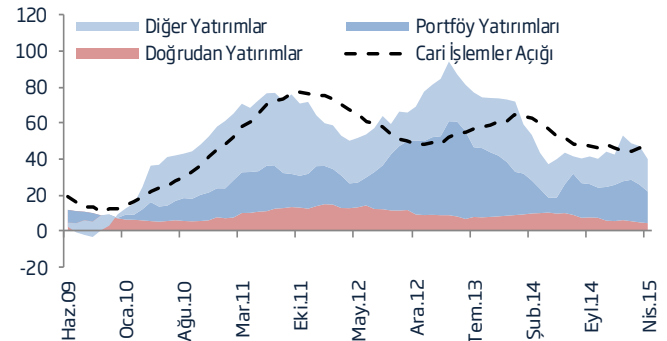
Nisan ayında net doğrudan yatırımlar 0,2 milyar USD ile son 11 ayın en düşük seviyesinde gerçekleşmiştir. Yılın ilk dört ayında da net doğrudan yatırımlar bir önceki yılın aynı dönemine göre %30,6 oranında düşüş kaydederek 2,6 milyar USD düzeyine inmiştir. Yurt içine yönelik doğrudan yatırımlar incelendiğinde, ilgili kalemtedeki zayıf performans daha net bir şekilde görülmektedir. Nitekim, Nisan ayında yurt içine doğrudan yatırımlar Kasım 2011'den bu yana en düşük düzeyine gerilemiştir.

Portföy yatırımlarında toparlanma işaretleri...

Yurt içinde artan siyasi belirsizlikler nedeniyle yılın ilk çeyreğinde sermaye çıkışları gözlenen portföy yatırımlarında Nisan ayında toparlanma işaretleri gözlenmiş ve net sermaye girişi Nisan ayında 755 milyon USD olmuştur. Bu dönemde yurt dışında yerleşik kişiler hisse senedi piyasasında 652 milyon USD tutarında net alım, devlet iç borçlanma senetleri piyasasında ise 1 milyar USD tutarında net satım gerçekleştirmiştir. Hazine Nisan ayında 1,5 milyar USD tutarında eurobond ihracı gerçekleştirirken, özel sektörün yurt dışında menkul kıymet ihracı ise düşük düzeyde kalmıştır. Böylece, bono piyasasında aylık bazda net sermaye girişi 500 milyon USD olmuştur.

Cari Açığın Finansmanı

(12 aylık kümülatif, milyar USD)

Türkiye'ye Net Sermaye Girişlerinin Dağılımı

(12 aylık kümülatif, milyon USD)

Sermaye Girişlerinin Dağılımı (%)

	Aralık 2014	Nisan 2015	Aralık 2014	Nisan 2015
Cari İşlemler Dengesi	-46.504	-44.257	-	-
Toplam Net Yabancı Sermaye Girişi	46.036	44.221	100,0	100,0
-Doğrudan Yatırımlar	5.492	4.337	11,9	9,8
-Portföy Yatırımları	20.109	17.550	43,7	39,7
-Diğer Yatırımlar	16.830	18.026	36,6	40,8
-Net Hata ve Noksan	3.671	4.355	8,0	9,8
-Diğer	-66	-47	-0,1	-0,1
Rezervler⁽¹⁾	468	36	-	-

Not: Rakamlar yuvarlamadan ötürü toplamı vermeyebilir.

(1) Rezervler, toplam net sermaye girişleri ile cari denge arasındaki fark olup (-) değer rezerv artışı, (+) değer rezerv azalışını ifade etmektedir.

Kaynak: TCMB

Ödemeler Dengesi - Nisan 2015

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Bankalar uzun vadeli kredi kullanmaya devam ediyor.

Nisan ayında bankalar yurt dışından net 117 milyon USD tutarında kredi kullanmıştır. Vade dağılımına bakıldığında bankaların bu dönemde kısa vadeli kredilerde geri ödeyici konumunda olduğu, uzun vadeli kredilere yönelik talebinin ise devam ettiği görülmektedir. Bankalar Nisan'da yurt dışından uzun vadede net 2,9 milyar USD ile yaklaşık son 8 yılın en yüksek seviyesinde borçlanmıştır. Diğer sektörler ise bu dönemde net 1,2 milyar USD tutarında uzun vadeli kredi kullanmıştır.

12 aylık kümülatif verilere göre değerlendirildiğinde, bankaların ve bankacılık dışı sektörlerin uzun vadeli borç çevirme oranları Nisan ayı itibarıyla sırasıyla %220 ve %121 olmuştur.

Net hata ve noksan...

Mart ayındaki sert düşüşün ardından Nisan ayında rezerv varlıklar 1,9 milyar USD tutarında yükselmiştir. Diğer taraftan, Nisan ayında net hata ve noksan kaleminin 2,9 milyar USD giriş ile cari açığın finansmanına en fazla katkıyı sağlaması dikkat çeken bir gelişme olmuştur.

Beklentiler

Cari açıktaki daralma beklentiler paralelinde devam etmektedir. Yurt içi tüketim harcamalarının ilk çeyrekte bir miktar ivme kazanmasına karşılık petrol fiyatlarının düşük seviyesini koruması ve güçlü altın ihracatı cari açıktaki daralmaya olanak vermiştir. Önümüzdeki aylarda da cari açıktaki daralmanın devam edeceğini ve 2015 sonunda cari açığın GSYH'ye oranının %5 civarında gerçekleşeceğini tahmin etmekteyiz.

Finansman tarafında ise, ilk çeyrekte gözlenen olumsuz seyrin Nisan ayı itibarıyla bir miktar iyileşme kaydettiği görülmektedir. Portföy yatırımları Nisan ayında ılımlı bir seyir izlerken, bankaların ve banka dışı sektörlerin yurt dışından borçlanmalarını sorunsuzca sürdürdüğü göze çarpmaktadır. Genel seçimlere bağlı olarak artan siyasi belirsizliğin kısa vadede sermaye girişleri üzerinde dalgalanma yaratabileceği ancak orta vadede cari açığın finansmanında kalıcı bir zorluk yaşanmayacağı tahmin edilmektedir.

Ödemeler Dengesi

(milyon USD)

	Nisan 2015	Ocak - Nisan		% Değişim	12 Aylık Kümülatif
		2014	2015		
Cari İşlemler Dengesi	-3.408	-16.716	-14.469	-13,4	-44.257
Dış Ticaret Dengesi	-3.332	-17.629	-14.518	-17,6	-60.468
Hizmetler Dengesi	1.394	3.923	4.020	2,5	25.274
Seyahat (net)	1.364	4.204	4.216	0,3	24.492
Birincil Gelir Dengesi	-1.555	-3.293	-4.246	28,9	-10.162
İkincil Gelir Dengesi	85	283	275	-2,8	1.099
Sermaye Hesabı	0	-21	-2	-90,5	-47
Finans Hesabı	-515	-10.445	-7.495	-28,2	-39.949
Doğrudan Yatırımlar (net)	-234	-3.776	-2.621	-30,6	-4.337
Portföy Yatırımları (net)	-755	-1.727	832	-	-17.550
Net Varlık Edinimi	397	934	1.130	21,0	937
Net Yükümlülük Oluşumu	1.152	2.661	298	-88,8	18.487
Hisse Senetleri	652	987	31	-96,9	1.603
Borç Senetleri	500	1.674	267	-84,1	16.884
Diğer Yatırımlar (net)	-1.433	-2.784	-3.980	43,0	-18.026
Efektif ve Mevduatlar	-1.240	-706	-2.649	275,2	-2.543
Net Varlık Edinimi	182	-1.071	5.718	-	7.085
Net Yükümlülük Oluşumu	1.422	-365	8.367	-	9.628
Merkez Bankası	-46	-508	-162	-68,1	-1.987
Bankalar	1.468	143	8.529	-	11.615
Yurt Dışı Bankalar	1.598	-846	7.931	-	8.873
Yabancı Para	1.471	2	6.814	340.600,0	3.958
Türk Lirası	127	-848	1.117	-	4.915
Yurt Dışı Kişiler	-130	989	598	-39,5	2.742
Krediler	-1.011	-4.032	-3.257	-19,2	-14.175
Net Varlık Edinimi	180	132	264	100,0	1.995
Net Yükümlülük Oluşumu	1.191	4.164	3.521	-15,4	16.170
Bankacılık Sektörü	117	1.396	1.889	35,3	12.283
Bankacılık Dışı Sektörler	1.239	3.249	2.213	-31,9	4.878
Ticari Krediler	857	2.131	2.007	-5,8	-933
Diğer Varlıklar ve Yükümlülükler	-39	-177	-81	-54,2	-375
Rezerv Varlıklar (net)	1.907	-2.158	-1.726	-20,0	-36
Net Hata ve Noksan	2.893	6.292	6.976	10,9	4.355

Tabloda Altıncı Uluslararası Ödemeler Dengesi El Kitabı verileri kullanılmıştır. Veriler hakkında detaylı bilgiye [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

Kaynak: TCMB

Ödemeler Dengesi - Nisan 2015

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü**İzlem Erdem - Bölüm Müdürü**

izlem.erdem@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü

alper.gurler@isbank.com.tr

Hatice Erkiletlioğlu - Müdür Yardımcısı

hatice.erkiletlioglu@isbank.com.tr

Bora Çevik - Uzman

bora.cevik@isbank.com.tr

Eren Demir - Uzman Yrd.

eren.demir@isbank.com.tr

Mustafa Kemal Gündoğdu - Uzman Yrd.

kemal.gundogdu@isbank.com.tr

Gamze Can - Uzman Yrd.

gamze.can@isbank.com.tr

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.